אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 1122

עורך
הרב עוזיאל אדרי

פרשת השבוע
אחרי מות - קדושים

מסכת אבות
פרק ג'

מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

דבר יו"ר המועצה הדתית

קדושים תהיו - קדושה בחיי היומיום

בפרשה נאמר: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם". **חז"ל מדגישים** שאין מדובר בדרישה לפרוש מהעולם, אלא דווקא לחיות בו בקדושה - בעסקים, במשפחה, ובחברה. **התורה מפרטת מצוות שבין אדם לחברו:** לא לגזול, לא לשקר, לא להכשיל עיוור - ודווקא בהן טמונה הקדושה האמיתית. **הקדושה אינה שמורה רק לכהנים או לצדיקים** כל אדם מישראל מצווה לחיות חיי קדושה במעשיו היומיומיים. כשאדם נוהג ביושר, מדבר אמת ונוהג בכבוד עם סביבתו - הוא מקדש את שמו של הקב"ה בעולם. **המסר הוא שהקדושה איננה יעד רחוק - היא הדרך. כל פעולה יומיומית יכולה להפוך למעשה קדוש אם נעשית מתוך מודעות, כוונה ואחריות.**

בברכת שבת שלום ומבורך
עופר כרדי
יו"ר המועצה הדתית באר שבע

דבר העורך

הטוב מכלה את הלא טוב

'ואהבת לרעך כמוך' (יט, יח). אומר **רבי שמעלקה מניקלשבורג** זיע"א אהוב את הזולת כמוך, אף אתה שוגה לעיתים קרובות ועושה מעשה בלתי שקול, וכי יעלה על דעתך לנקום בעצמך, אף אתה נהג עם חברך באותה מידה. **הרבי הריי"ץ** אומר הגורם לפירוד לבבות זה שאדם אוהב רק את עצמו ואין בו מקום לאהבת זולתו, אינו יכול לסבול את זולתו, ותמיד רוטן ורוגז שכולם רוצים לנגחו ולצערו, אהבת ישראל אפשרית רק כאשר האדם מפסיק לאהוב את עצמו בלבד. צריך לדעת למחול במהירות ולראות בחבירו רק מעלות טובות, אך יחד עם זה להיות שנון וחד, ולהפנות את הלהב אך ורק לעבר הרע שבתוך עצמו, סוד ההצלחה בתיקון המידות הוא להיות סמוך ובטוח שהטוב שבו יכלה את הלא טוב שבו.

בברכת שבת שלום ומבורך
הרב **עוזיאל אדרי**
רב המרכז הרפואי "סורוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' באר שבע

מתורתו של רב העיר
מו"ר הגאון רבי יהודה דרעי זצוק"ל

ואהבת לרעך כמוך

וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי ה'
(ויקרא יט, יח)

ואהבת לרעך כמוך: אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה.
(רש"י)

איתא בירושלמי (נדרים ט, ד): 'ואהבת לרעך כמוך (ויקרא יט, יח) רבי עקיבא אומר זהו כלל גדול בתורה, בן עזאי אומר 'זה ספר תולדות אדם' (בראשית ה, א) זהו כלל גדול מזה', עי"ש. וצריך ביאור גדול בדברי בן עזאי, שכן בשלמא רבי עקיבא סבר דואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה, יען כי בשמירת מצוה זו ינצל מהרבה עבירות אשר בין אדם לחבירו - כמבואר בקרבן עדה (שם). ברם לדברי בן עזאי, יש לתמוה מאי כלל גדול יש בדברי הכתוב 'זה ספר תולדות אדם'. וביותר יפלא, שמדברי הירושלמי משמע דהכלל שאמר בן עזאי - גדול הוא מהכלל שאמר רבי עקיבא. ואמנם כבר הרגישו בזה מפרשי הירושלמי הקרבן עדה ופני משה, אך עדיין צריך ביאור לביאורם, עי"ש.

וראיתי למי שהביא בשם הראב"ן, פירוש נפלא בביאור מחלוקת זו, וזה תוכן דבריו: רבי עקיבא סובר, שאין לך אהבה גדולה יותר - מאהבת אדם את 'עצמו', ולכן קם ודרש 'ואהבת לרעך כמוך - זהו כלל גדול בתורה', לאמר אהוב את חבירך כפי שאתה אוהב את עצמך - פשוטו כמשמעו. אולם לעומתו, בן עזאי סובר, שיש אהבה גדולה יותר - מאהבת עצמו, והיא אהבת 'הבן' על אביו. ולכן קם ודרש 'זה ספר תולדות אדם - זהו כלל גדול בתורה', דהיינו ראה בכל אדם 'תולדה' שלך, ועל כן אהוב אותו כפי שאתה אוהב את בנך ממש - פשוטו כמשמעו. ואנו אין לנו אלא להשתומם, לאלו דקויות של אהבה הוצרכו רבותינו לדקדק עד כדי פלוגתא של תנאים.

ברם המעיין בפי' פני משה על הירושלמי (שם), ימצא דבן עזאי קאי אסיפא דקרא, והיינו 'בדמות אלוקים עשה אותו', ועל דא קאמר 'זה כלל גדול מזה', וז"ל: 'משום סיפא דקרא נקט דכתיב 'בדמות אלוקים עשה אותו', וכשיתבונן אדם בזה יזהר מאוד בכבוד חבירו, וכדאמרינן בבראשית רבה (כד, ז ד"ה וביום ברא) אם עשית כן דע למי אתה מבזה - בדמות אלוקים עשה אותו. ולכן אמר זה כלל גדול מזה, מפני שהוא כולל שני עניינים, שבהזהר אדם בכבוד חבירו - לחוס על כבוד קונו שהוא כדמות אלוקים, מכל שכן שיזהר מלמעול מעל בה' ולהיות זריז בעשיית המצוות לכבודו יתברך', עכ"ל. וכן מבואר בקרבן עדה (שם) בפי' שני בשם ויש מפרשים, עי"ש. ומכלל דבריהם למדנו יסוד נפלא בעבודת המצוות - הן בדברים שבין אדם למקום והן בדברים שבין אדם לחבירו, והיינו מי שהגיע להכרה המרוממת כי הוא נברא בדמות אלוקים, אזי ודאי יזהר מלמעול מעל בה' ויזדרז בקיום מצוותיו, וממילא גם יזהר בכבוד חבירו שהרי גם הוא נברא בדמות אלוקים.

ובזה אמרתי ליישב בטוב טעם הערה נכונה, מה ענין 'אני ה'' - למצות 'ואהבת לרעך כמוך'. ואמנם בכמה מצוות שקדמו למצוה זו, כגון מצות 'כיבוד אב ואם' ומצות 'לקט שכחה ופאה' ומצות 'לא תעמוד על דם רעך', טרח רש"י לבאר במקומם מהו שסיים בהם הכתוב 'אני ה' אלוהיכם', אך כאן לא פירש כלום. ואין לומר שסמך על מה שפירש כבר לעיל, שכן המדקדק בכולם יראה שהם מוסבים על מקומם. אך לדברינו ניחא, שכן רק מי שהגיע להכרה כי גם חבירו נברא בדמות אלוהים, ידע להיזהר בכבודו. וזהו עומק דברי הכתוב 'ואהבת לרעך כמוך', יען 'כי אני ה'!

במלחמת העולם, הסתתר המשגיח הגה"צ רבי אליהו דסלר זצוק"ל בעל 'מכתב מאליהו' במקלט יחד עם קבוצה מתלמידיו, מפני הטילים שניחתו על העיר מכל עבר. תוך כדי שהייתם במקלט, ביקשו התלמידים מהמשגיח לייעץ להם על אלו עוונות עליהם להרהר בתשובה. על איסור 'לא תרצח', השיב המשגיח! וכי אנו חשודים על רציחה, תמהו התלמידים. הסביר המשגיח את כוונתו: הרי בשעה שהטיל עושה את דרכו מעל ראשכם, מה אתם חושבים באותו רגע... רק שלא ייפול כאן. וכששומעים אתם את קול הנפץ, תחושה של הקלה אופפת בכם... ב"ה ניצלנו. האם חשבתם שמא חלילה הטיל פגע ביהודים אחרים... אם לא חשתם בכך, נמצא שאכן לקויים אתם באבק של רציחה...!

מתוך סיפרו "אורות הפרשה"

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	**אחרי מות - קדושים**
הפטרה:	**ויהי דבר**
כניסת השבת:	**19:08**
יציאת השבת:	**20:00**
רבנו תם:	**20:52**

אורות הפרשה

זכר ושופה

'לא תקום ולא תִטור את בני עמך, ואהבת לרעך כמוך' (ויט, יח). כתב **ב'מקור ברוך' רבי שאול קצנלבויגן** זיע"א נתפרסם בזכות זיכרונו הבלתי מצוי. היו אומרים עליו שאין לשר השכחה שליטה עליו, ורק בדבר אחד לא עמד לו זיכרונו בשעה שמישהו העליב אותו, מיד נשכח הדבר מליבו.

גם הקב"ה מוחל

'לא תיקום ולא תיטור, אני ה'' (ויט, יח). כתב **ה'פניני התורה'** עליך לסלוח לחברך אף אם פגע בך ולא לנקום בו, כפי איך שהקב"ה נוהג איתך. הלוא גם לקב"ה יש טענות שחטאת כלפיו, ובכל זאת הוא מוחל לך ואינו נוקם בך. כך עליך למחול לחברך על פגיעתו בך.

גוף אחד

'לא תקום ולא תטור את בני עמך, ואהבת לרעך כמוך' (ויט, יח). מבאר **ה'בית יעקב' בירושלמי במסכת נדרים** (פ"ט). נאמר שכשם שלא יעלה על דעתו של אדם לפגוע בידו האחת כאשר היא פגעה בידו השנייה, כך "לא תיקום ולא תיטור", שהרי כל ישראל הם כגוף אחד.

וחי בהם

'ושמרתם את חוקותי ואת משפטי, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' (יח, ד). רבי מנחם מנדל מקוצק זיע"א את המצוות יש לקיים בבחינת "וחי בהם", מתוך חיות ולהט, לא מתוך הרגל כמצוות אנשים מלומדה.

הגוף נמשך

'ושמרתם את חוקותי ואת משפטי, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' (יח, ד). אומר **בעל התניא** זיע"א המצוות נקראות 'איברי המלך'. כאשר אדם מושך את חברו באיבר אחד, החבר כולו נמשך אליו. אף בנמשל, על ידי קיום המצוות אנו מושכים כביכול את הקב"ה אלינו.

מבטיחה קיום

'ושמרתם את חוקותי ואת משפטי, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' (יח, ד). אומר **ה'מטה אהרן'** אם בני ישראל יתנהגו על פי חוקי התורה ומשפטיה, יוכלו לחיות ולהתקיים. שמירת התורה והמצוות מבטיחה את קיום בני ישראל בכל הזמנים ובכל התנאים.

ציווי מאחד

'ושמרתם את חוקותי ואת משפטי, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' (יח, ד). אומר **הרבי הריי"צ** 'מצווה' מלשון צוותא וחיבור. אדם פשוט אין לו שום ערך כלפי מלך רם ונישא, אך כאשר המלך מצווה עליו לעשות דבר-מה, הציווי מאחד ומחבר אותו עם המלך.

אור מיוחד

'ושמרתם את חוקותי ואת משפטי, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' (יח, ד). אומר **בעל התניא** זיע"א כל מצווה היא כלי לאור האלוקי המאיר ושופע בעולם על ידה. הכלים האלה מחולקים לכללים ולפרטים רבים, הן בתורה הן במצוות. מה שמאיר על ידי לימוד מקרא, אינו דומה לאור המאיר על ידי לימוד המשנה. כמו כן במצוות, כל מצווה היא כלי להשפעה אלוקית אחרת.

כבוד רבו מידה כנגד מידה

'מפני שיבה תקום והדרת פני זקן' (ויט,לב). אומר **ה'חתם סופר'** אמרו רז"ל **במסכת קידושין** (לג, ב). אמר רבי אלעזר: כל תלמיד חכם שאינו עומד מפני רבו נקרא רשע, ואינו מאריך ימים, ותלמודו משתכח. שנאמר (קהלת ח, יג) "וטוב לא יהיה לרשע... אשר איננו ירא מלפני אלוקים". מדוע עונשו שלא יאריך ימים, אלא יש בזה מידה כנגד מידה: אם הוא אינו עומד מפני רבו, עונשו שלא יאריך ימים ולא יזכה שיקיימו בו "מפני שיבה תקום".

תשובה בגיל צעיר

'מפני שיבה תקום והדרת פני זקן' (ויט, לב). אומר **הזוהר הקדוש** "מפני שיבה תקום". מפני השיבה שלך תקום. הקב"ה פונה אל האדם ומבקש ממנו שיעשה תשובה בצעירותו, כאשר יצרו הרע עדיין צעיר ובמלוא כוחו, קודם שהוא מגיע לגיל שיבה והיצר נחלש מאליו.

פותח הדור

'מפני שיבה תקום והדרת פני זקן' (ויט, לב). אומר **בעל ההפלאה** זיע"א יש לכבד את הדור הקודם, כי כל דור טוב מזה שבא אחריו, בבחינת "דור לדור ישבח מעשיך" כל דור משבח את המעשים של הדור הקודם. "אם ראשונים כמלאכים, אנו כבני אדם".

לקיים בנו חכמי ישראל
הציבור נקרא להמשיך להעתיר בתפילה
לרפואת הרה"ג **יוסף דהאן** שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולי עמו ישראל

אורות הכשרות

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

בשורה משמחת
עסקים אשר עברו מכשרות "רגילה" לכשרות "חלק רבנות"

בית העגל
קניון הנגב
בישול לדעת מרן כל הירק גוש קטיף למעט הכרוב.

בורגראנץ'
גראנד קניון
בישול לדעת הרמ"א כל הירק גוש קטיף כולל הכל.

הסביח של מרים
רח' יעקב אבינו 2
בישול לדעת מרן כל הירק גוש קטיף למעט הכרוב.

פלאפל הגשר
מרכז מסחרי יעלים 3
בישול לדעת מרן כל הירק גוש קטיף למעט הכרוב.

מסעדת אסייתיקה /בלנדר
רח' יצחק אבינו 5
בישול לדעת הרמ"א כל הירק גוש קטיף למעט הכרוב.

בלאק
מתחם יאס פלאנט
בישול לדעת מרן כל הירק גוש קטיף כולל הכל.

אושי אושי
מתחם קניון הנגב
בישול לדעת הרמ"א כל הירק גוש קטיף למעט הכרוב.

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

הוסרה ההשגחה

המקסיקני פרץ סנטר
רח' אפרים לרון 112 ב"ש

ומהיום אין לנו שום פיקוח ואחריות
על המוצרים הנמכרים בעסק הנ"ל

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי זצוק"ל

הלכות בשר וחלב - ב'

ש. - האם מותר לאחסן במקום אחד בשר וגבינה צוננים, ומה הדין כשידוע שנגעו זב"ז.

ת. - בשר וחלב שהיו שניהם צוננים שנגעו זה בזה או שנפלו זה לתוך זה, מותרים על ידי הדחה לחוד. ולכן התירו לאכסן אותם יחדיו, ובלבד שיזהר לבל יגעו זה בזה שמא ישכח להדיחם. בד"א כשהיה אחד מהם לח קצת, אולם כשהיו שניהם יבשים לגמרי, א"צ אפילו הדחה. והילכך מותר לאכסנם יחדיו וא"צ להיזהר שמא יגעו זה בזה.

ש. - בשר וחלב שהיה אחד מהם רותח שנגעו זב"ז או שנפלו זה לתוך זה, מה דינם.

ת. - בשר וחלב שהיה אחד מהם חם והשני צונן אשר נגעו זה בזה, צריך לקלוף את מקום נגיעתן. וכן הוא הדין כשנפל החם לתוך הצונן, אבל כל שנפל הצונן לתוך החם - הר"ז אוסר עד שיהיה באחד מהם ששים כנגד השני. מיהו הני מילי כשהיה אחד מהם לח קצת, אולם כשהיו שניהם יבשים לגמרי וגם היה הבשר כחוש, די בקליפה גם כשהצונן נפל לתוך החם. וכאמור אליבא דהרמ"א גדר 'רותח' לגבי הבשר אינו נמדד בחום, אלא כל שהיה הבשר חי - הר"ז נידון כ'צונן', וכל שהיה הבשר מבושל (או אפוי או צלוי) - הר"ז נידון כ'רותח' אע"פ שבפועל היה צונן לגמרי (דאגב בישולו מתרכך בשרו ונוח טפי לבלוע). בד"א כשהיה הבשר חלק בלא בקעים, אולם כל שהיו בו בקעים, הר"ז אסור כולו אע"פ שהיה בו ששים כנגד כל החלב. ולא שנא אם נפל לתוך הצונן, או שהצונן נפל לתוכו. וכן לא שנא אם שניהם יבשים לגמרי, או שהיה אחד מהם קצת לח.

ש. - ומה הדין בזה, כשהיו שניהם רותחים.

ת. - ואם היו שניהם רותחין ונגעו זה בזה או נפלו זה לתוך זה, הר"ז אסורים עד שיהיה ששים באחד מהם כנגד השני. והני מילי כשהיה אחד מהם לח קצת או שהיה הבשר שמן, אבל כל שהיו שניהם יבשים לגמרי וגם היה הבשר כחוש, סגי בקליפת מקום נגיעתם. בד"א כשהיה הבשר בלא בקעים אבל כל שהיו בו בקעים, הר"ז אסור כולו ואין מועיל בו ששים. וגם בזאת יאמר, שדין בשר 'רותח' לענין זה - אליבא דהרמ"א, הוא כל שהיה הבשר מבושל ואע"פ שהיה צונן בפועל.

ש. - האם נותן טעם בר נותן טעם מותר, גם אם מורגש טעם האיסור.

ת. - נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא מותר מעיקר הדין, ובלבד שקינח יפה את הכלים באופן שבודאי אין בהם ממשות האיסור. לפיכך אע"פ שמרגיש את טעם האיסור והוא כלי בן יומו, אין בכך כלום.

ש. - האם היתר זה נוהג רק בדרך עירוי, או אפילו בדרך בישול וצלי.

ת. - היתר זה נוהג אפילו בדרך בישול או צלי, ואין צריך לומר בדרך עירוי.

ש. - האם היתר זה נוהג, גם במאכל חריף.

ת. - היתר זה, נוהג גם בדבר חריף.

ש. - ומה הדין בזה, לגבי סכין בן יומו שחתך בו דבר חריף כגון צנון.

ת. - סכין בשרי בן יומו שחתך בו דבר חריף כגון צנון או בצל, אסור לאוכלם בחלב משום דאע"פ שהיה מקונח יפה מכל מקום אגב חורפיה דצנון ודוחקא דסכינא פלט הסכין הטעם שבו והוי כמו איסור בעין.

"נר ה' נשמת אדם"
העלון מוקדש לזיכרו ולעילוי נשמתו של כב' המרא דאתרא וראב"ד ב"ש
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי זצוק"ל
בר אסתר
ת.נ.צ.ב.ה
"נפשו בטוב תלין וזרעו ירש ארץ"

הילולא דצדיקייא
רבי מאיר בעל הנס זיע"א

"רבו המובהק"

רבו המובהק של רבי מאיר, היה רבי עקיבא בן יוסף. ורבו העמיד עשרים וארבעה אלף תלמידים. היה זה סמוך לחורבן ביתר (בערך בשנת ג' אלפים תת"פ). אך על שלא נהגו התלמידים כבוד זה בזה, נגזר עליהם מן השמים שנפטרו מהעולם בחולי האסכרה (וי"א שנהרגו במלחמות בר כוכבא) בתקופה קצרה בין פסח לשבועות. וי"א עד פרוס עצרת, היינו עד ט"ו יום קודם חג השבועות שהוא יום י"ח באייר, (ל"ג בעומר).

"הרוצה להחכים ידרים"

אחר פטירתם "היה העולם שמם", והתורה היתה משתכחת והולכת, היו אלו ימים קשים לישראל, ומלכות רומי הרשעה גזרה גזירת שמד על ישראל לבל ילמדו תורה. ואז החל ללמד חמשה תלמידים רכים בקטנותם, והם: רבי מאיר, רבי יהודה, רבי יוסי, רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בן שמוע. וי"א גם את רבי יוחנן הסנדלר ורבי אליעזר בן יעקב. ואמר להם: "בני! הראשונים לא מתו אלא שהיתה עיניהם צרה אלו לאלו, תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם!" ועמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה והעמידוה על תילה.

"הינוקא"

כשהחל רבי מאיר ללמוד אצל רבי עקיבא רבו, עדיין היה צעיר לימים ונקרא "ינוקא" וע"כ לא יכל היה לעמוד בשיעור רבו, משום שדרכו של רבי עקיבא היתה בחריפות עצומה ובפלפולא דאורייתא, ורבי מאיר עדיין לא למד גירסא. ע"כ הלך רבי מאיר ושם פעמיו אל עבר בית מדרשו של רבי ישמעאל. שם ישב לפניו ולמד גירסא ומשניות ודרשות חז"ל שקיבל מרבותיו, את כל אלה שינן על פה. ואחר ששיננם היטב שב לפני רבי עקיבא והחל ללמוד סברא ופלפולא דאורייתא. וכאן נתגלה לרבי עקיבא כי תלמידו הקט הינו גמיר וחריף מחודד ושנון יותר מכל חבריו. גדול שבתלמידיו היה רבי מאיר וקטן שבהם רבי יוחנן הסנדלר. וכשישבו לפני ר"ע רבם - אמר ר"ע: "רבי מאיר ישב בראש ואח"כ רבי שמעון בר יוחאי" ונתכרכמו פניו של רשב"י. ופייסו רבי עקיבא באמור לו "דייך! שאני ובוראך מכירים כוחך".

"רבי"

בגלל שרבי מאיר היה פיקח וחריף יתר על כל חבריו, היה חביב מאוד על רבו רבי עקיבא, ועוד בילדותו ובשחר נעוריו עמד רבי עקיבא וסמכו בשתי ידיו לקוראו מעתה "רבי" מאיר. אך בשל היות סמיכה זו בימי נערותו, לא קבלוה חכמי הדור.

"סמיכה"

לכן חזר ונסמך שוב רבי מאיר עם שאר חבריו ע"י רבי יהודה בן בבא. סמיכה זו עלתה לרבי יהודה בן בבא בחייו. משום שבימיו גזרה מלכות רומי הרשעה על ישראל גזירות רבות, למען תשתכח התורה וביניהם שלא לסמוך. וכי "כל הסומך יהרג, וכל הנסמך יהרג, ועיר שסומכין בה תיחרב ותחומין שסומכין בהן יעקרו." מה עשה רבי יהודה בן בבא? לקח את הראויים לסמיכה והלך וישב בין שני הרים גדולים, ובין שתי עיירות גדולות - בן אושא לשפרעם - ובין שני תחומי שבת שלהן. הקפיד מאוד שלא לסמכם בשערי העיר שלא יוודע הדבר למלכות, ושם בבקעה בין שני גושי הרי-ענק סמך "חמשה זקנים" שקנו חכמה חמשת תלמידי רבי עקיבא. רבי מאיר, רבי יהודה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יוסי ורבי אלעזר בן ערך. ורב אויא מוסיף, אף רבי נחמיה. אולם לדאבון לב, דבר סמיכה זו הגיע לאוזני האויבים ומיד הגיעו לגיונותיהם לבקעה כדי להענישם. אמר רבי יהודה בן בבא לנסמכים: "בני! רוצו וברחו!". אמרו לו: "רבי! מה תהא עליך?", ובמסירות נפשו ענם: "הריני מוטל לפניהם כאבן שאין לה הופכין". מיד בהגיעם תפסוהו לרבי יהודה בן בבא ודקרוהו באכזריותם בחניתותיהם ולא זזו משם עד שנעצו בו שלוש מאות לונביאות (רמחים) ועשאוהו ככברה, ונהרג על קידוש ה' - הי"ד והיה מעשרה הרוגי מלכות.

"חד בדרא"

כל בני הדור כיבדו והעריכו את רבי מאיר, וכחד בדרא בחכמתו ובפקחותו החשיבוהו. ועל אף שלא שימש רבי מאיר כנשיא אלא היה ה"חכם" של הדור, בכל זאת כבדוהו העם בכבוד גדול הראוי רק לנשיא.

"ראש ישיבה"

בגיל צעיר נתמנה רבי מאיר לראש ישיבה - היה זה סביב שנת ג"א תת"ק - בד בבד עם מינויו של רבן שמעון בן גמליאל (אביו של רבנו הקדוש) לנשיא.

"מאיר עיני חכמים"

שנו רבותינו: "רבי נהוראי "שמו, ומדוע נקרא "רבי מאיר"? שהאיר עיני ישראל בתורתו.

זכות התה"ק תעמוד לכם ולבב"ב ולכל ישראל אלף המגן אמן.

צופה למרחוק

רבי זושא מאניפולי שקע בהרהורים ממושכים, הישיר מבט אל החסיד העומד מולו ואמר: "לא, לדעתי לא כדאי שתיסע הפעם. שוב לביתך וה' יצליחך בפעם אחרת".

פניו של החסיד החווירו. בסך הכול בא אל הרבי, כהרגלו, כדי לקבל ממנו את ברכת הדרך, לקראת נסיעתו הצפויה ליריד השנתי בלייפציג. הוא לא שאל על עצם הנסיעה, ולכן גם לא ציפה שהרבי יחווה את דעתו בעניין. מאוכזב ומוטרד שב החסיד לביתו, מתקשה מאוד להסתגל למחשבה, שלראשונה ייאלץ לוותר על השתתפותו ביריד הגדול.

חלפו שבועיים והחסיד שב אל רבו. אולי יתיר לו בכל־זאת לנסוע ליריד. אבל רבי זושא לא חזר בו מהתנגדותו. הוא חש בצערו העמוק של החסיד והסביר לו בעדינות: "הבן, רואה אני כי נסיעה זו טומנת בחובה סכנה עבורך".

למרות דברי האזהרה המפורשים הללו, לא הצליח החסיד לגרש מלבו את תחושות הצער. אם לא יופיע כמנהגו ביריד, יתפוס אחר את מקומו והוא עלול לאבד את חוג לקוחותיו, דאג. ואז צץ במוחו רעיון, שמעולם לא העלה על דעתו לנהוג כן.

בדרכו לביתו, כשהגיע לאחד הצמתים, במקום להמשיך לעבר עיירת־מגוריו, היפנה את עגלתו אל העיירה ליז'נסק. "אין לי מה להפסיד", הרגיע את מצפונו, "הלוא שניהם אחים, שניהם קדושים וצדיקים; אולי ייאות האח הזה לתת לי את ברכתו לנסיעה".

רבי אלימלך מליז'נסק קיבל את חסידו של אחיו בסבר פנים יפות. הוא הקשיב לאיש, אשר גולל לפניו בגילוי־לב את כל העניין ואת עצתו־אזהרתו של רבי זושא לבל ייסע ליריד.

הצדיק הרהר מעט בדבר, ואחר אמר: "רשאי אתה לנסוע ליריד, ובעזרת ה' גם תצליח". אך מיד הוסיף: "אל יעלה על דעתך כי אחי אינו יודע מה הוא שח, אלא שהוא צפה עד לים, ואילו אני רואה גם מעבר לים".

לבו של החסיד עלז בקרבו. הוא קיבל מה שביקש. דבריו האחרונים של רבי אלימלך לא נכנסו לאוזניו. הוא הניח שהרבי רומז לדברים עליונים ונעלמים, ובעצם זה כבר לא היה חשוב לו כל־כך.

רבי אלימלך הוסיף לגלגל עמו שיחה על עיסוקיו ועל אורח־חייו. החסיד היה יהודי תלמיד־חכם ומהדר במצוות, ועסק גם במלאכת המילה. כששמע זאת רבי אלימלך, שוחח עמו בענייני מילה, ואגב כך גילה לו סגולה רפואית מיוחדת לעצירת הדם לאחר הברית. החסיד שמע את הדברים במעומעם. לבו כבר היה בלייפציג.

בלי שהיות מיותרות העמיס את סחורתו על הספינה היוצאת ללייפציג ויצא לדרך. בראשית ההפלגה היו גלי הים נוחים ומזג־האוויר נעים. אולם כעבור שעות אחדות השתנה מזג־האוויר לבלי־הכר. רוחות מהירות וחזקות החלו לנשב. גלי הים נעשו גבוהים וסוערים. זמן רב היטלטלה הספינה כה וכה והספנים איבדו עליה כל שליטה. במאמצים מרובים הצליחו לקרבה אל חוף בלתי־מוכר, אולם אז הופיעו בבת־אחת גלים אימתניים, וכעבור דקות מעטות כבר הייתה הספינה הפוכה וכל נוסעיה בתוך המים. לא כולם הצליחו להגיע בשלום אל החוף. הסוחר החסיד היה בין הניצולים.

רטוב עד לשד עצמותיו, אומלל וחסר־כול החל החסיד לתור אחר בית יהודי באזור. לשמחתו מצא בית יהודי, שאותו זיהה לפי המזוזה הגדולה שנקבעה בפיתחו. היה זה בית־עשירים מרהיב ביופיו. בעל־הבית, ששמע על הספינה הטרופה, שמח מאוד על הזכות שנפלה בידו לתת קורת־גג לניצול, אחד מאחיו. החסיד החליף את בגדיו והשיב את נפשו במזון ובמשקה, ואז צפו ועלו במוחו דברי האזהרה של רבו, כי סכנה נכונה לו בדרכו. לבו נתמלא צער על שלא השכיל לציית להם.

לפני שעמד החסיד לשוב לביתו, נודע לו כי בניו של מארחו אינם מהולים. חלחלה אחזה בו, והוא החליט לברר את פשר הדבר. בעדינות רבה גלגל את השיחה עם בעל־הבית עד שהגיעו לעניין המילה.

ניכר היה במארח כי העלאת הנושא מכבידה עליו. אך כעבור זמן החל לשפוך את לבו. הוא סיפר לחסיד, כי כמה מבניו הראשונים נפטרו לאחר שנימולו, מחמת איבוד דם רב. לפיכך, על־פי ההלכה, נאלץ שלא למול את בניו הבאים.

רעד עבר בגופו של החסיד. הוא נזכר בסגולה שמסר לו רבי אלימלך לפני צאתו. בקול נרגש גילה לבעל־הבית כי הוא מוהל מומחה וכן סיפר לו על הסגולה שמסר לו רבי אלימלך לעצירת דם הברית. גם בעל־הבית חש ביד ההשגחה העליונה שחברה כאן, והסכים לנסות למול את בניו.

בו־ביום מל החסיד את בני מארחו. הוא השתמש בסגולתו של רבי אלימלך וכל הבריתות עברו בשלום. שמחתו של בעל־הבית הייתה עצומה. מכיוון שהיה עשיר מופלג, העניק לחסיד מתנות וכסף רב, שעלו עשרת מונים על כל מה שיכול היה להרוויח ביריד בלייפציג.

למחרת עזב החסיד את בית מארחו שמח וטוב־לב. אבל בלבו ידע, כי שוב לא יעז להפר אף לא מלה אחת מדברי רבו. גם דבריו של רבי אלימלך צלצלו באוזניו: "אחי צפה עד לים ואילו אני רואה גם מעבר לים", אמר לו הרבי, ונראה שהתכוון לכל מלה כפשוטה.

לעילוי נשמת
הרב **יוסף שלמה טריקי** זצ"ל
בר עליה ז"ל
והרבנית **רחל טריקי** ע"ה
בת סימי ז"ל
ת. נ. צ. ב. ה.

הילולא דצדיקייא
רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

"אצל רבו רבי עקיבא"

התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי היה אחד מתלמידיו החביבים ביותר של התנא רבי עקיבא, רשב"י חי בארץ ישראל במאה הראשונה לאחר חורבן הבית השני והיה דור רביעי לתנאים. מיד אחר נשואיו עם בתו את התנא רבי פנחס בן יאיר, הלך לישיבתו של רבי עקיבא, ולמד שם שלש עשרה שנה רצופות. כל אותו הזמן לא זז מרבו הקדוש ושתה בצמא את דבריו. מפעם לפעם שלח שליחים אל ביתו כדי לדעת מה קורה בביתו, אולם הוא עצמו לא חזר לביתו במשך כל הזמן, מאחר שלא רצה להפסיק אף לרגע מלימודו אצל רבי עקיבא. וכבר אז בשעה שישב רבי שמעון ולמד לפני רבי עקיבא, הכיר רבו בתלמידו שהוא גבוה משכמו ומעלה משאר תלמידיו, באהבתו ובמסירותו לתורה ובכוחותיו הנעלים, ומכל תלמידיו שבישיבתו סמך רק את רבי מאיר ואת רבי שמעון. התקשרותו ודבקותו של רשב"י אל רבו רבי עקיבא הייתה כל כך גדולה, שגם בשעה שרבו היה אסור בבית האסורים, הסתכן רשב"י ובא לבקרו בבית האסורים ובקש ממנו שילמדו תורה גם במצבו זה. אולם רבי עקיבא סירב בתוקף אבל רשב"י לא הירפה ממנו עד שעלה בידו לשכנעו ללמדו תורה גם בשעת סכנה זו. **רשב"י** הלך בעקבות רבו להראות דוגמא לעם, מסירות נפש ללימוד התורה, ומאחר שהייתה זו גזרת שמד, סיכן עצמו ובא לבית הכלא במסירות נפש כדי ללמוד תורה, היות שקיום העם תלוי אך ורק בלימוד התורה. על אף הגזרות הקשות שגזרה מלכות רומי, במטרה להשכיח את התורה מעם ישראל, לבטלה ולשרש אותה מתוך העם – נשאר עם ישראל נאמן לה' ולתורתו, ולמוד התורה הלך והתרבה בימים הקשים ההם הרבה יותר מבימי השלוה. דורו של רבי שמעון בר יוחאי הגיע למעלה רמה בלימוד והשגת התורה. עד כדי כך שכמעט ולא מצאנו דור אחר הדומה לו, עד שאמרו, שמזמן רבי שמעון בר יוחאי עד עת בוא משיח צדקנו, לא יהיה כדור הזה שרבי שמעון שרוי בתוכו.

"אך ורק תורה"

רשב"י דרש מתלמידיו, לותר על חפצי העולם הזה ותענוגותיו ולשים כל מעיניהם אך ורק בתורה הקדושה. **מעשה** בתלמיד אחד מתלמידי רשב"י שיצא מא"י לחו"ל להסתחר והעשיר. כשחזר משם, נכנס אצל רשב"י וראו התלמידים שהרויח הרבה כסף והיו מצרים על עצמם ובקשו אף הם לצאת לחו"ל. ידע רשב"י את רצונם, מה עשה? נטל את תלמידיו והוציאם לבקעה שלפני מירון, התפלל לפני הקב"ה ואמר לבקעה: "בקעה! בקעה! התמלאי דינרי זהב!" התחילה הבקעה מושכת לפניהם דינרי זהב, עד שנתמלאה כולה. מיד אמר רשב"י לתלמידיו: "אם זהב אתם מבקשים – הרי זהב, טלו לכם כל אחד ואחד כל מה שאתם מבקשים. אלא תדעו לכם, שכל מי שנוטל עכשיו, משלו הוא נוטל, ממתן שכרו בעולם הבא הוא נוטל". מכיון ששמעו כך משכו ידיהם והתחילו אומרים: "כי שמחתני ה' בפעלילך" (תהילים צ"ב, ה'). זו היתה שיטתו של רשב"י וכך לימד את תלמידיו ואת העם. ואכן נכרה היטב השפעת שיטתו של רשב"י בקרב העם. הרבה עשו כרשב"י, הניחו חיי שעה ועסקו בחיי עולם, בלימוד התורה הקדושה. אפילו סוחרים גדולים ובעלי עסקים מסועפים היו עוזבים את עסקיהם ומסחריהם ולומדים תורה. והיו כאלו שעזבו את ביתם למשך כל השבוע והיו גם שעזבו את ביתם פעמים בשבוע ועסקו בתורה ובסודותיה. **לימוד התורה** התפשט והשתרש בעם עד שהיה הדור מלא וגדוש בחכמת התורה. כל אחד היה בחזקת תלמיד חכם ויודע תורה. אפילו לצעירים ותינוקות היו שואלים ומבקשים מהם לומר דברי תורה, והיו יודעים לחדש ולהשיב כהלכה, עד כדי כך התפשט לימוד התורה בקרב העם. והעידו על כך בני החבריא הקדושה כפעם בפעם מדי פגשם בתופעה מפליאה זו, כדלהלן:

רבי אבא אמר: "בדורו של רשב"י אפילו תינוקות זכו בזכותו בחכמה עילאה".

רבי יהודה אמר: "אשרי חלקיך רשב"י, שבזכותך אפילו הילדים שבבית הספר, הם הרים רמים וחזקים". **רבי יוסי אמר:** "אשרי הדור שרשב"י שורה בתוכו, שאפילו בין ההרים נמצא שם החכמה". **רבי חייא אמר:** "בימיו של רשב"י אפילו עופות השמים דובבים חכמה". **ורבי שמעון היה אומר: "דור כזה לא יהיה עד שיבא מלך המשיח, ובזכותו של הדור הזה, יתקיים העולם עד שיבוא מלך המשיח".**

זכות התה"ק תגן בעדכם ובעד ב"ב ובעד כל ישראל אלף המגן אמן.

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים מדויק לבאר-שבע	יום א' יג' אייר כח' לעומר (11.5.25)	יום ב' יד' אייר כט' לעומר (12.5.25)	יום ג' טו' אייר ל' לעומר (13.5.25)	יום ד' טז' אייר לא' לעומר (14.5.25)	יום ה' יז' אייר לב' לעומר (15.5.25)	יום ו' יח' אייר לג' בעומר (16.5.25)	שבת קודש יט' אייר לד' לעומר (17.5.25)
עלות השחר	4:22	4:21	4:20	4:20	4:19	4:18	4:17
זמן טלית ותפילין	4:30	4:29	4:28	4:28	4:27	4:26	4:25
זריחה - הנץ החמה	5:53	5:53	5:52	5:51	5:51	5:50	5:50
סו"ז ק"ש לדעת מג"א	8:30	8:29	8:29	8:28	8:28	8:27	8:27
סו"ז ק"ש להתניא והגר"א	9:11	9:10	9:10	9:10	9:09	9:09	9:09
סו"ז ברכות ק"ש	10:19	10:19	10:19	10:19	10:19	10:18	10:18
חצות יום ולילה	12:37	12:37	12:37	12:37	12:37	12:37	12:37
מנחה גדולה	13:12	13:12	13:12	13:12	13:12	13:12	13:12
פלג המנחה	18:20	18:21	18:21	18:22	18:22	18:23	18:23
שקיעה	19:29	19:30	19:31	19:31	19:32	19:33	19:33
צאת הכוכבים	19:46	19:47	19:47	19:48	19:49	19:49	19:50